

Zienswijzennota en ambtshalve aanpassingen ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied Hardenberg, herziening winterbed Vecht, deelgebieden Rheezermaten en Diffelen”

Inleiding

Op 17 april 2019 hebben burgemeester en wethouders van Hardenberg bekend gemaakt dat diverse ontwerpbesluiten voor herinrichtingsmaatregelen van de Vecht voor het traject Hardenberg - Junne ter inzage worden gelegd in de periode van donderdag 18 april 2019 tot en met woensdag 29 mei 2019 en dat in deze periode iedereen een zienswijze mag indienen. Het betreft de volgende ontwerpbesluiten met bijbehorende stukken:

- Ontwerpbestemmingsplan ‘Buitengebied, herziening winterbed Vecht, deelgebieden Rheezermaten en Diffelen’ (bevoegd gezag Hardenberg)
- Ontwerpbestemmingsplan ‘Buitengebied, herziening winterbed Vecht, deelgebied Karshoek-Stegeren’ (bevoegd gezag Ommen)
- Ontwerp-ontgrondingenvergunning (bevoegd gezag provincie Overijssel)
- Concept-projectplan Waterwet, Rheezermaten, Vecht (bevoegd gezag Waterschap Vechtstromen)

Tot de bijbehorende stukken behoren in elk geval:

- Milieueffectrapport ‘MER Herinrichting Rheezermaten’;
- Milieueffectrapport ‘MER Herinrichting Karshoek-Stegeren’.

Aan deze gezamenlijke terinzagelegging liggen coördinatiebesluiten ten grondslag. Voor het grondgebied van Hardenberg was dat het coördinatiebesluit van de raad van Hardenberg van 22 mei 2018. De gecoördineerde voorbereiding brengt geen verandering in de bevoegdheden.

Zienswijzen

Burgemeester en wethouders van Hardenberg hebben de volgende zienswijzen ontvangen:

- A. Gasunie (ontvangen 9 mei 2019)
- B. IVN Hardenberg-Gramsbergen (ontvangen 27 mei 2019)
- C. Bewoners Orionlaan 18, 27, 29 en 35 Hardenberg (ontvangen 29 mei 2019)
- D. Bewoonster Orionlaan 39 Hardenberg (ontvangen 27 mei 2019)
- E. Bewoner Orionlaan 39 Hardenberg (ontvangen 29 mei 2019)
- F. Gebruikers Grote Esweg 8b Diffelen (ontvangen 16 mei 2019)
- G. Gebruikers Grote Esweg Diffelen diverse percelen (ontvangen 29 mei 2019)

Ontvankelijkheid

De zienswijzen zijn allen tijdig ingediend en richten zich allen tegen het ontwerpbestemmingsplan. Voor zover zij zich (mede) richten tegen een ander ontwerpbesluit wordt dat in onderstaande reactie aangegeven.

Behandeling zienswijzen

A. Gasunie

De Gasunie voert samengevat het volgende aan.

1. *De ligging van de in het plangebied aanwezige gastransportleidingen is niet correct weergegeven. Wij verzoeken u om de ligging correct weer te geven.*

Reactie:

Bij bestudering van de leidingen op detailniveau blijkt deze zienswijze terecht. De ligging wordt aangepast.

2. *Voor het artikel Leiding-Gas verzoeken wij u de volgende wijzigingen over te nemen:*
  - a. *Artikel 8.1 onder a aanvullen met: "inclusief voorzieningen";*
  - b. *De tekst van artikel 8.2 te vervangen door de volgende tekst: "In afwijking van hetgeen elders in deze regels is bepaald, geldt dat op of in de in 8.1 bedoelde gronden uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding(en) mogen worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid."*
  - c. *De verwijzing in artikel 8.3 naar artikel 45.1 te vervangen door een verwijzing naar artikel 8.1;*
  - d. *De tekst van artikel 8.4 te vervangen door de volgende tekst: "Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:*
    - *het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen t.b.v. van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.*
    - *het wijzigen van het gebruik van bestaande gebouwen, indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten."*
  - e. *De tekst van artikel 8.5.1 onder b en c te vervangen door de volgende tekst: "het uitvoeren van groundbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage";*
  - f. *De tekst van artikel 8.5 onder g te schrappen, aangezien die wordt ondergebracht bij de specifieke gebruiksregels;*
  - g. *Artikel 8.5.2 onder a aanvullen met "ten aanzien van de leiding en belemmeringsstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen".*

Reactie:

De wijzigingen zoals voorgesteld geven aanleiding het bestemmingsplan aan te passen zoals hieronder vermeld onder 'conclusie'.

De voorgestelde wijzigingen van artikel 8.4 en 8.5.1 lijken niets toe te voegen aan het beschermingsregime zoals opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan, maar er bestaan ook geen bezwaren tegen het overnemen van de voorgestelde wijzigingen.

3. *Wij verzoeken u een voorrangsbepaling op te nemen zodat de dubbelbestemming Leiding-Gas voorrang krijgt.*

Reactie:

Het belang van een veilige, ongestoorde ligging van de gasleidingen is onmiskenbaar. Aan de bestemmingsomschrijving wordt een voorrangsbepaling toegevoegd zoals hieronder weergegeven onder 'conclusie'.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding het bestemmingsplan als volgt aan te passen.

- De ligging van de gasleidingen wordt aangepast.
- Artikel 8.1 onder a wordt aangevuld met "inclusief voorzieningen".
- Aan artikel 8.1 wordt de volgende zin toegevoegd: "Het belang van de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' is primair ten opzichte van de belangen van de andere daar voorkomende bestemmingen."
- Artikel 8.2 wordt vervangen door de volgende tekst: "In afwijking van hetgeen elders in deze regels is bepaald, geldt dat op of in de in 8.1 bedoelde gronden uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding(en) mogen worden gebouwd, met dien verstande dat bouwwerken ten behoeve van de waterveiligheid zijn toegestaan met inachtneming van de belangen van een veilige ligging van de gasleidingen. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid."
- In artikel 8.3 "4.5.1" te vervangen door "8.1".
- Artikel 8.4 wordt vervangen door de volgende tekst: "Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
  - a. het opslaan van goederen, met uitzondering van het opslaan van goederen ten behoeve van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.
  - b. het wijzigen van het gebruik van bestaande gebouwen, indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten."
- In artikel 8.5.1 worden de onderdelen b en c vervangen door de volgende tekst: "het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepplougen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage".
- Aan artikel 8.5.2 onder a wordt toegevoegd: "conform de toegekende bestemmingen".

B. IVN Hardenberg-Gramsbergen

IVN Hardenberg-Gramsbergen voert samengevat het volgende aan.

Wij maken bezwaar tegen de aanleg van een (wandeling/struik)pad door het gebiedsdeel noord van de Rheezermaten. Door onze nachtvlinderwerkgroep is recent vastgesteld dat de nachtvlinder Triangelbladroller, die sinds 1974 niet meer in ons land is waargenomen, hier leeft. Dit is een unieke vondst, waarnaar verder onderzoek zal worden gedaan.

Wij zijn van mening dat een pad in welke vorm dan ook schadelijk en overbodig is. Het gebied kan vanaf de randen beleefd worden als op meerdere plaatsen uitzichtpunten worden gecreëerd, voorzien van borden met uitleg over dit unieke reservaat. Aan de westkant kan men om het gebied naar de Vecht wandelen en via uitzichtpunten van de natuur kan genieten.

Reactie:

Het trilveengebied in de Rheezermaten is een bijzonder gebied met voor de regio unieke natuurwaarden. Uit ecologische onderzoek is gebleken dat de aanleg van het pad niet conflicteert met aanwezige beschermde natuurwaarden. Aanvankelijk was er discussie over de gevolgen voor de Buizerd, maar zoals hierna onder C onder 10 is weergegeven is onderbouwd dat het pad niet verstorend is voor de buizerd.

De nachtvlinder Triangelbladroller komt voor in de omgeving van de plant Lange Ereprijs (waardplant). Lange Ereprijs is aangetroffen in het westelijk deel van het trilveengebied, zodat de aanleg van het pad hier geen invloed op zal hebben. De bijzondere vegetatie van een trilveen kan niet van een afstand worden bekeken, om deze reden is een pad voorzien dat door een deel van het trilveengebied loopt. Verder zullen er in het gebied Rheezermaten ook enkele uitzichtpunten en informatieborden worden geplaatst.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassingen in het plan.

C. Bewoners Orionlaan 18, 27, 29 en 35 Hardenberg

De bewoners van Orionlaan 18, 27, 29 en 35 voeren samengevat het volgende aan, mede namens een nagezonden lijst van personen.

Wij maken bezwaar tegen twee onderdelen van het plan: de voorgenomen aanleg van een wandelpad door de Rheezermaten en de voorgenomen kap van een deel van het bos in de Rheezermaten. Wij overleggen diverse steunbetuigingen tegen het voorgenomen pad en de voorgenomen kap. Mondeling hebben wij ook veel steunbetuigingen gehad. Onze bezwaren worden dus breed gedragen.

Argumenten tegen het voorgenomen wandelpad:

1. *Het gebied moet een rust- en stiltegebied blijven, wat het al tientallen jaren is.*

Reactie:

Het beleid van Staatsbosbeheer als terreinbeherende organisatie richt zich op een balans tussen de aspecten beschermen, beleven en benutten. Het trilveengebied is mede door de terreinomstandigheden niet opengesteld geweest. In het inrichtingsplan voor het gebied Rheezermaten is gezocht naar een goede balans. Doel is om enerzijds de verschillende natuurtypen binnen het gebied beleefbaar te maken en anderzijds in grote delen van het gebied de rust te behouden. Om de aangegeven redenen is gekozen voor het beleefbaar maken van het trilveengebied, waarbij het pad aan de uiterste noordelijke punt van het gebied wordt gerealiseerd. Door de aanwezige houtopstanden wordt het kerngebied van het trilveen grotendeels afgeschermd. Hierdoor wordt enerzijds het gebied ontsloten en anderzijds versnippering van de natuur zoveel mogelijk voorkomen.

2. *De enigen die belang hebben bij een pad zijn de recreatieondernemers.*

Reactie:

De functie van het pad is een combinatie van een uitloopmogelijkheid voor de wijk Hazenbosch, een verbinding van het natuur- en recreatiegebied Rheezerbelten met de kern van Hardenberg en van een ontsluiting van een natuurtype dat kenmerkend is voor het gebied. Doelstelling van het pad is in eerste plaats om de bezoeker te kunnen laten zien hoe afwisselend het plangebied

Rheezermaten is. Zowel bewoners van de wijk Hazenbosch, andere inwoners van Hardenberg en gasten van de recreatiebedrijven kunnen gebruik maken van het pad.

3. *Versnippering van natuur en aantasting van flora en fauna moeten worden voorkomen. Een wandelpad ter hoogte van het pontje over de Vecht is geschrapt vanwege verstoring van de natuur.*

Reactie:

Het wandelpad bij het pontje over de Vecht bij Rheeze is niet geschrapt, maar vanwege de aanwezigheid van watervogels buigt deze eerder af van de oever van de Vecht. Ook hier is gezocht naar een optimum tussen toegankelijkheid en zo min mogelijk verstoring van de natuur.

4. *Initiatiefnemers verwachten, anders dan wij, enkele bezoekers per dag. Waarom een pad aanleggen voor enkele bezoekers per dag?*

Reactie:

We verwachten niet dat er grote groepen wandelaars gebruik zullen maken van het pad. Doordat grote delen van het pad onverhard zijn en slechts enkele keren per jaar gemaaid zullen worden, is het geen pad dat geschikt is voor intensief gebruik. Anderzijds biedt het wel een unieke blik op de vegetatie in het trilveen dus we verwachten wel dat het door liefhebbers benut zal worden.

5. *Het gebied kan uitstekend vanaf de randen worden beleefd. Het is niet noodzakelijk om het gebied ook daadwerkelijk te laten betreden.*

Reactie:

Paden rondom het gebied bieden een mooi uitzicht over het gebied, maar de afstand is te groot om de specifieke vegetatie te kunnen bestuderen.

6. *Als alternatief zouden wandelingen kunnen worden georganiseerd door bijvoorbeeld IVN en Staatsbosbeheer, zodat natuurliefhebbers de mogelijkheid hebben het gebied op een verantwoorde wijze te leren kennen.*

Reactie:

Excursies onder leiding van Staatsbosbeheer en IVN worden regelmatig georganiseerd en geven inderdaad een nog betere indruk van het gebied. Dit pad wordt gerealiseerd om wandelaars ook de gelegenheid te bieden om zelfstandig het gebied te beleven.

7. *Als alternatief zou het pad niet dwars door het Rheezermatenbos maar door het zuidelijker gelegen minder gevarieerde en open gebied kunnen worden aangelegd.*

Reactie:

Gekozen is voor een pad in het uiterste noorden van het plangebied om zo de versnippering van het gebied minimaal te houden en gebruik te maken van de afscherpende werking van de aanwezige bosjes. Een pad meer zuidelijk zou veel meer verstoring van met name vogels opleveren.

8. *De termen 'knuppelpad', 'laarzenpad' en 'struinpadd' zijn misleidend. Het suggereert dat over gras gelopen wordt, maar het pad zal verhard worden aangelegd in de vorm van vlonders. Een verhard pad nodigt nog meer uit tot intensief gebruik van het pad. Er wordt ook gesproken over het versterken van de toeristische sector. Dan gaat het dus om meer dan 'enkele wandelaars' per dag.*

Het pad moet ook toegankelijk worden voor rolstoelers, dus mogelijk gaat het om meer dan een vlonderpad. Het pad gaat veel intensiever gebruikt worden dan dat initiatiefnemer doet voorkomen.

Reactie:

Het pad bestaat grotendeels uit onverhard terrein dat enkele malen per jaar wordt gemaaid, dus vergelijkbaar met het huidige onderhoudspad langs de watergang. In de systematiek van het Wandelnetwerk Vechtdal gaat het dus om een pad waarbij het dragen van laarzen (of ander passend schoeisel) wordt geadviseerd. Een deel van het pad zal worden uitgevoerd als knuppel-oftewel vlonderpad, dit op de locaties die te drassig zijn in het trilveengebied. De term "struinp pad" is inderdaad niet correct, omdat duidelijk wordt aangegeven waar het pad loopt. Dit pad zal niet toegankelijk zijn voor mensen met rolstoelen. Het pad dat de Heemser Hooilandenweg verbindt met het Vechtpark is voor deze doelgroep wel toegankelijk.

9. *Het uitgangspunt van het waterschap dat de paden zoveel mogelijk aan de randen worden aangelegd, wordt niet nageleefd, want het wandelpad wordt juist dwars door het natuurgebied de Rheezermaten aangelegd.*

Reactie:

Gelet op de schaal van het natuurgebied wordt het pad niet dwars door het natuurgebied aangelegd maar aan de rand ervan.

10. *Het milieueffectrapport geeft geen duidelijkheid over de mogelijke gevolgen van het pad voor flora en fauna. Wel bevestigt het milieueffectrapport dat de buizerds in het gebied zullen gaan verdwijnen. In het 'Flora- en faunaonderzoek ruimte voor de Vecht traject Junne – Hardenberg' van december 2017 wordt bevestigd dat de aanleg van het pad mogelijk zorgt voor het in ongebruikt laten van twee nestlocaties van de buizerd.*

Verder wordt geadviseerd om voor de locaties van de wandelpaden na te gaan of een alternatief tracé tot de mogelijkheden behoort. Uit de stukken blijkt niet dat dat is gebeurd.

Reactie:

In het kader van de ontheffing Wet natuurbescherming heeft de provincie aan het waterschap gevraagd te onderbouwen waarom geen ontheffing nodig is in relatie tot de buizerd. Hierop heeft Ecogroen namens het waterschap als volgt geantwoord.

Tijdens verschillende onderzoeken van Ecogroen is gebleken dat bewoonde nestlocaties van Buizerd op 50 meter of minder afstand van verstoringsbronnen als wegen en woningen liggen. Zo zijn langs de N48 bij Ommen twee bewoonde nestlocaties van Buizerd aanwezig op circa 40 meter afstand van de weg. Kenmerkend voor beide locaties is dat bos ligt tussen de weg en de nestlocaties. Het tussenliggende bos zorgt voor afscherming/ wegnemen van versturende invloed. De verstoringsafstand van 75 meter die in het Kennisdocument Buizerd wordt gehanteerd, kan in bepaalde gevallen dus ook kleiner zijn. In voorliggende situatie ligt in beide gevallen ook bosgebied tussen het nieuwe pad en de nestlocatie, waardoor de nestlocaties van het pad worden afgeschermd van verstorend gebruik van de paden. Door het tussenliggende bos worden de nestlocaties niet verlaten door ingebruikname van het pad en is er geen noodzaak om de paden anders aan te leggen.

De provincie heeft ingestemd met deze onderbouwing.

Onderzocht is welke alternatieven voor een verbindend wandelpad mogelijk zijn. Een grotere afstand van het buizerdnest betekent een kortere afstand tot de woningen aan de Orionlaan. Aansluiten van het pad op de Kometenlaan bleek niet mogelijk aangezien niet al de betreffende gronden in eigendom zijn van de projectpartners. Om deze reden is het tracé van het pad niet gewijzigd.

11. *De bevindingen in de 'Voortoets gebiedsbescherming Rheezermaten' zijn summier en niet volledig en daarmee ontoereikend om te kunnen concluderen dat de aanleg van het pad geen gevolgen zal hebben voor flora en fauna. Het rapport stelt ten onrechte dat de geplande paden geen rustgebieden doorkruisen. Het huidige bos is al jaren een rustgebied.*

Reactie:

De Voortoets gebiedsbescherming Rheezermaten' richt zich op de vraag of er gevolgen zijn voor de Natura 2000 Gebieden 'Vecht Beneden-Regge' en 'Engbertsdijkvenen'.

12. *Volgens genoemde voortoets is wel van belang dat honden niet los kunnen lopen en fietsers en wandelaars op de paden blijven. Dat is precies waar onze zorgen zich op richten. Zowel vanaf de campings als vanuit de woonwijk zullen hondenbezitters de route als een ideale hondenuitlaatplek gaan zien met alle gevolgen van dien. Het is een illusie dat handhavend zal worden opgetreden. Slechts enkele boswachters moeten een zeer omvangrijk gebied in de gaten houden. De stelling in het rapport dat negatieve effecten van het gebruik van wandel- en fietspaden zijn uitgesloten is dan ook onbegrijpelijk en ongemotiveerd.*

Reactie:

Doordat grote delen van het pad onverhard zijn, is het gebruik door fietsers niet te verwachten. De grondwaterspiegel in het gebied zal verhogen door het dempen van de afwatering. Ook honden zullen hierdoor op het pad moeten blijven, ze dienen net als elders in het buitengebied te worden aangelijnd. Hoewel het toezicht in het gebied niet intensief zal zijn, heeft Staatsbosbeheer net als de gemeente een toezichhoudende en handhavende taak in het gebied.

13. *Naar onze mening is voor de aanleg van een verhard pad een aanlegvergunning vereist. Zo'n vergunning kan niet verleend worden, omdat de waarden van het gebied onevenredig worden aangetast.*

Reactie:

In het bestemmingsplan 'Buitengebied, herziening winterbed Vecht, deelgebieden Rheezermaten en Diffelen' wordt bepaald dat werken en werkzaamheden die worden uitgevoerd overeenkomstig het inrichtingsplan zoals opgenomen in Bijlage 1 en Bijlage 2 uitgezonderd worden van de vergunningplicht, aangezien deze al opgenomen zijn in het bestemmingsplan.

Argumenten tegen de voorgenomen kap van een deel van het bos

1. *Laagveenbos is een relatief zeldzaam bostype in Nederland getuige de Index Natuur en Landschap. Volgens de Index worden hoog- en laagveenbossen bedreigd door verdroging, versnippering en eutrofiering en heeft Nederland een taak het areaal en de kwaliteit in stand te houden en waar nodig te verbeteren. Een voormalig directeur van Staatsbosbeheer heeft ernstige kritiek op de vergaande ontbossing. Wij zijn van mening dat het bos behouden moet blijven en aan de natuur moet worden overgelaten.*
2. *De biodiversiteit wordt verstoord wanneer een pad wordt gerealiseerd.*
3. *De openbare orde wordt verstoord bij openstelling van het gebied.*
4. *Niet valt in te zien waarom de beschermde status van stiltegebied zou moeten komen te vervallen.*
5. *Geen onderzoek naar gevolgen pad voor flora en fauna.*

6. *De onveiligheid zal toenemen als het gebied wordt opengesteld. In het verleden zijn mensen al vast komen te zitten in het moerassige gebied (veenputten). Volgens initiatiefnemer moeten omwonenden maar een oogje in het zeil houden. Dat is de wereld op zijn kop.*
7. *Het woongenot van omwonenden zal worden verstoord door openstelling van het gebied en door de kap van het bos.*
8. *Er zijn alternatieven voor het pad.*

Reactie:

Ad 1. Niet al het bos in de Rheezermaten wordt verwijderd. Het gaat alleen om het deel dat relatief jong elzenbroekbos betreft. Dit is ontstaan door achterstallig onderhoud. In relatie tot trilveen heeft dit bos geen doorslaggevende natuurwaarde. Beoogd wordt een optimale inrichting voor het behoud en herstel van zeer zeldzame en waardevolle trilveenvegetatie. Het perceel waar het jonge elzenbroekbos wordt verwijderd heeft ook potentie voor de ontwikkeling van trilveen. Het oudere elzenbroekbos blijft behouden.

Ad 2, 3, 4, 5, 6 en 8: Inhoudelijk hebben deze zienswijzen geen betrekking op de voorgenomen kap van een deel van het bos, maar op de aanleg van het pad. Deze argumenten zijn hiervoor reeds besproken.

Wat betreft de veiligheid: in verband met de aanwezigheid van drassige gronden en veenputten is duidelijk dat wandelaars niet van het pad kunnen afwijken. Bij het begin van het vlonderpad zal dit duidelijk worden aangegeven.

Ad 7. Niet valt in te zien hoe verkleining van het bos het woongenot verstoort. Het gebied wordt ingericht als natuurgebied. Voor zover er vrees is dat het voorgenomen pad het woongenot verstoort, is van belang dat het pad zich op een afstand van 80 meter of meer achter de tuinen van de Orionlaan 23 t/m 41 bevindt. Bij deze afstand zal er geen sprake zijn van een onevenredige aantasting van het woongenot vanwege wandelaars. Overigens ligt het pad ook beduidend lager dan de tuinen van de Orionlaan.

Conclusie

Naar aanleiding van de zienswijze wordt de notitie van Ecogroen van 30 oktober 2018 als bijlage bij de toelichting opgenomen.

D. Bewoonster Orionlaan 39 Hardenberg

De bewoonster van Orionlaan 39 voert samengevat het volgende aan.

Ik maak bezwaar tegen:

- *de aanleg van een recreatiepad achter mijn woning;*
- *verhoging van de grondwaterstanden;*
- *intensivering van de recreatieve mogelijkheden;*
- *ontbossing van het gebied.*

Door deze maatregelen ondervindt het gebied schade en wordt mijn woongenot aangetast. Mijn woongenot wordt geschaad door verlies van privacy in huis en tuin, het afnemen van uitzicht op flora en fauna, het verstoren van rust in huis en tuin, het afnemen van veiligheid (overdag kijken, 's nachts terugkomen), het achterlaten van zwerfvuil en hondenpoep en de komst van muggen.

Van de boswachter is vernomen dat handhaving niet zal geschieden en dat mensen elkaar moeten aanspreken op ongewenst gedrag. Als de oplossing door aangrenzende bewoners wordt gezocht in het plaatsen van schuttingen en hekken zal de woonomgeving nog verder afnemen.

Ik verwacht planschade.

Reactie:

Het pad bevindt zich op een afstand van circa 100 meter van de perceelsgrens van Orionlaan 39. Daarmee zal de privacy in huis en tuin niet onevenredig afnemen. Het uitzicht op flora en fauna wordt niet aangetast. Doelstelling van het plan is om het kwelwater vast te houden, waardoor de grondwaterstand omhoog gaat. Verhoging van de grondwaterstand verandert niet de hoogte van het hoogwaterniveau. Dit laatste is bepalend voor wateroverlast.

De verwachting is niet dat dit tot muggenoverlast zal leiden. Muggenoverlast doet zich voor indien zich in het voorjaar op het maaiveld tijdelijke plassen vormen, waar muggenlarven zich door het ontbreken van natuurlijke vijanden ongestoord kunnen ontwikkelen. Dit zal in het gebied Rheezermaten niet het geval zijn.

Wat betreft handhaving kan het volgende worden vermeld. Het toezicht in het gebied zal niet intensief zijn, maar gericht. Staatsbosbeheer heeft net als de gemeente een toezichthoudende en handhavende taak in het gebied.

Na inwerkingtreding van het plan kan een verzoek om een tegemoetkoming van eventuele planschade worden ingediend.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding voor aanpassingen in het plan.

E. Bewoner Orionlaan 39 Hardenberg

De bewoner van Orionlaan 39 voert samengevat het volgende aan.

De twee nabijgelegen recreatiebedrijven zijn de direct belanghebbenden. Zowel het restaurant, als het hotel als de nieuwe recreatiehal voor 450 personen zal de recreatiedruk doen toenemen.

Als argument voor de ontbossing wordt gebruikt dat het trilveen moet kunnen uitbreiden. Alsof het bestaande bos geen belangrijke natuurwaarde heeft. Waarom zou er meer trilveen moeten komen als het bosareaal in Nederland nog steeds afneemt. Bos heeft een belangrijke natuurwaarde, ook voor vogelsoorten, insecten en klein wild. In de nieuwe opzet zullen deze dieren verdwijnen wegens een gebrek aan beschutting en rust. Door de vernatting zal er minder voedsel zijn.

Verder zouden de bomen te veel water verbruiken. Dit argument maakt geen indruk, want de bomen staan nu aan de rand van het trilveen. Bovendien zal er door het dempen van sloten en de functie van overloopgebied voldoende water zijn in het gebied. Van de kap van het bos wordt het trilveen niet beter. In het gebied worden nieuwe paden aangelegd. Dit komt voort uit de visie dat de natuur meer toegankelijk moet zijn voor het publiek, mits dit geen verstoring brengt voor dezelfde natuur. Hier gaat het mis. De natuur wordt verstoord door de aanwezigheid van mensen en honden. Een pad is onnodig en ongewenst. Onnodig, omdat rondom het gebied kan worden gelopen. Ongewenst, omdat er veel massa moet worden aangevoerd om er een droog pad van te maken dat goed blijft liggen. De overloopfunctie wordt gehinderd.

Van de boswachter hebben we begrepen dat er niet zal worden gehandhaafd. Mensen moeten elkaar er maar op aanspreken.

Andere bezwaren zijn: aantasting van het privé-gevoel, de vergrote mogelijkheid van inbraak, de kans op tegenmaatregelen in de vorm van hekken en schuttingen die lelijk zijn en de toename van het aantal muggen. Door het drassig worden, wordt de ideale broedplaats voor muggen gemaakt.

Reactie:

De functie van het pad is meerzijdig. Het is een combinatie van een uitlooptmogelijkheid voor de wijk Hazenbosch, een verbinding tussen het natuur- en recreatiegebied Rheezerbelten met de kern van Hardenberg en de ontsluiting van een natuurtype dat kenmerkend is voor het gebied. Doelstelling is in eerste plaats om de bezoeker van het gebied te kunnen laten zien hoe afwisselend het gebied Rheezermaten is. Zowel bewoners van de wijk Hazenbosch als andere inwoners van Hardenberg en gasten van de recreatiebedrijven kunnen gebruik maken van het pad. De verwachting is dat de bezoekers van de onlangs gerealiseerde recreatiehal daarvoor komen en niet voor het pad.

Trilveen is een natuurtype dat weinig voorkomt, in het Vechtdal zijn de Rheezermaten uniek, unieker dan elsenbroekbos. De variatie in natuurtypen is van belang voor de biodiversiteit. Om deze reden wordt gekozen voor het verwijderen van de bosopslag die heeft kunnen ontstaan door de verdroging van het gebied.

Om de verstoring in het kerngebied van de Rheezermaten te voorkomen is gekozen voor de aanleg van het pad in het uiterste noorden van het plangebied. Zowel Staatsbosbeheer als de gemeente heeft een toezichhoudende en handhavende taak in het gebied. Handhaving zal gericht plaatsvinden.

Ten aanzien van de overige genoemde bezwaren geldt dat de afstand van circa 100 meter tussen de achterzijde van de tuin en het pad bedraagt, waardoor verwacht wordt dat er geen gevolgen zijn of dat deze beperkt zijn.

Doelstelling van het plan is om het grondwaterpeil in het gebied te verhogen. De verwachting is niet dat dit tot muggenoverlast zal leiden. Muggenoverlast doet zich voor indien zich in het voorjaar op het maaiveld tijdelijke plassen vormen, waar muggenlarven zich door het ontbreken van natuurlijke vijanden ongestoord kunnen ontwikkelen. Dit zal in het gebied Rheezermaten niet het geval zijn.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding voor aanpassingen in het plan.

F. Gebruikers Grote Esweg 8b Diffelen

De gebruiker van Grote Esweg 8b voert samengevat het volgende aan.

Ten westen van ons perceel komt een ophoging. Wij zijn bang dat ons uitzicht op de Vecht wordt belemmerd door deze ophoging.

Reactie:

Stroomdalgrasland heeft reliëf nodig. De hoogste kop is circa 6,75 m ten opzichte van NAP. De grond ligt op circa 6 m ten opzichte van NAP. Vanaf het adres van indiener loopt de zichtlijn tussen twee koppen door.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding voor aanpassingen in het plan.

G. Gebruikers Grote Esweg Diffelen diverse percelen

De gebruikers van diverse percelen aan de Grote Esweg voeren samengevat het volgende aan.

Een klein gedeelte ten oosten van perceel AE 1366 is ten onrechte buiten het bestemmingsplan gebleven. Deze strook is door de provincie aangewezen voor en bestemd als om te vormen naar natuur. Het volledige perceel is in 2010 aangekocht om binnen een inrichtingsproject natuurrealisatie mogelijk te maken. Het hele perceel, inclusief strookje, zijn met overheidsmiddelen afgewaardeerd en vervolgens door de provincie tegen de gereduceerde waarde aan de huidige eigenaar doorverkocht ten behoeve van natuurrealisatie.

Ook in 2013 werd in het ontwerpbestemmingsplan aan deze strook abusievelijk een verkeerde bestemming toegekend. Dit is toen na een zienswijze van ons gecorrigeerd.

De strook wordt al jaren gebruikt als wildwissel.

In een onderlinge mailwisseling heeft de provincie ingestemd met het opnemen van de strook in het bestemmingsplan en het inrichtingsplan. In het inrichtingsplan is geen nadere specifieke inrichting nodig.

Reactie:

Het waterschap heeft geen waterstaatsbelang bij het vergroten van het plangebied met dit strookje. Het toevoegen van het strookje zou als consequentie hebben dat het ontwerpbestemmingsplan opnieuw ter inzage zou moeten worden gelegd. Dit tijdverlies bedreigt de subsidiegelden die voor dit project tijdelijk zijn gereserveerd.

Bij een belangenafweging tussen enerzijds het belang van het toevoegen van het strookje aan het plangebied en anderzijds het tijdverlies, wordt meer belang gehecht aan voortgang van het project. Daarbij is in aanmerking genomen dat het planologische voorlopige eindplaatje bestaat uit twee natuurbestemmingen die van elkaar worden gescheiden door een noord-zuidstrook met recreatiebestemmingen, welke strook is onderbroken door een pad met een agrarische bestemming. Het niet meenemen van de strook in het bestemmingsplan brengt geen verandering in de feitelijke mogelijkheden voor fauna om het pad te gebruiken als wildwissel. Ten opzichte van de huidige planologische situatie, waarin het perceel aan de westkant een agrarische bestemming heeft, ligt in de lijn van de verwachting dat het pad minder vaak zal worden gebruikt, zodat de feitelijke gebruiksmogelijkheden van het pad door fauna zullen toenemen.

Het niet meenemen van de strook in het bestemmingsplan brengt eveneens geen verandering in de mogelijkheid dat de strook bij een toekomstige herziening van het bestemmingsplan buitengebied alsnog een natuurbestemming krijgt.

Het feit dat een ambtenaar van de provincie heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen een natuurbestemming voor deze strook maakt dat niet anders.

Alles afwegende is er geen reden om de betreffende strook op dit moment alsnog mee te nemen in het bestemmingsplan.

Ambtshalve aanpassingen

H. Bestemmingsgrenzen

Uit een controle van de digitale kaart met de luchtfoto en perceelsgrenzen komt een aantal ambtshalve aanpassingen voort. Dit betreft vooral bestemmingsgrenzen. Onderstaande nummers corresponderen met de nummers op de afbeeldingen. Blauw betreft de bestemmingsgrens, rood de plangrens. Bij bestemmingsgrenswijzigingen die ook plangrenswijzigingen zijn, is alleen sprake van verkleining van het plangebied.

De aanpassingen 7 en 23 zijn opgenomen mede op aangeven van betrokkenen.

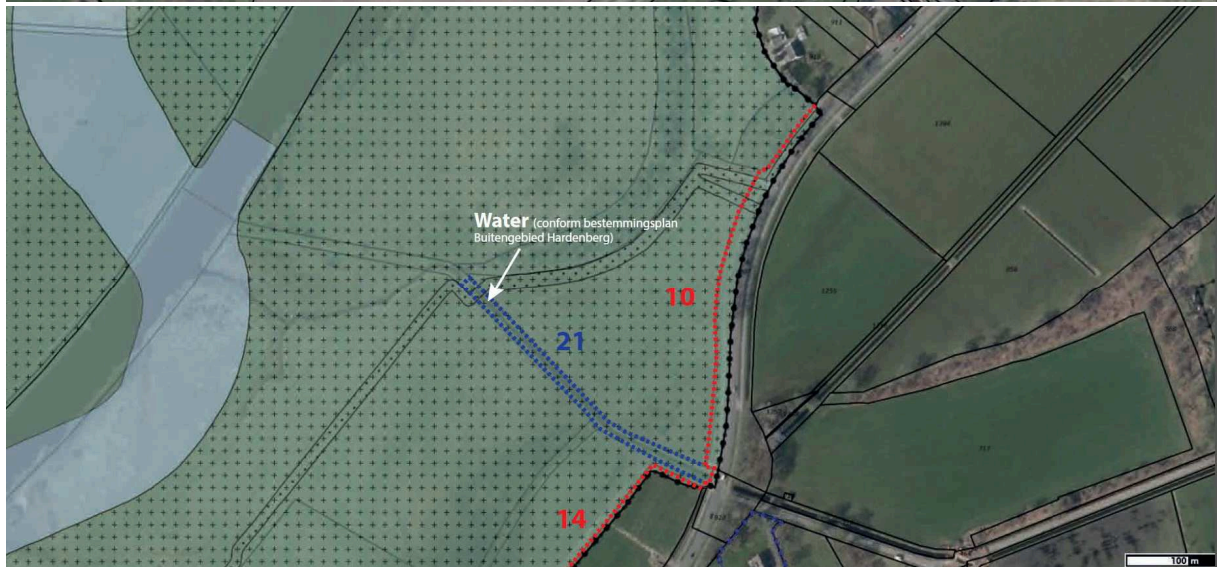
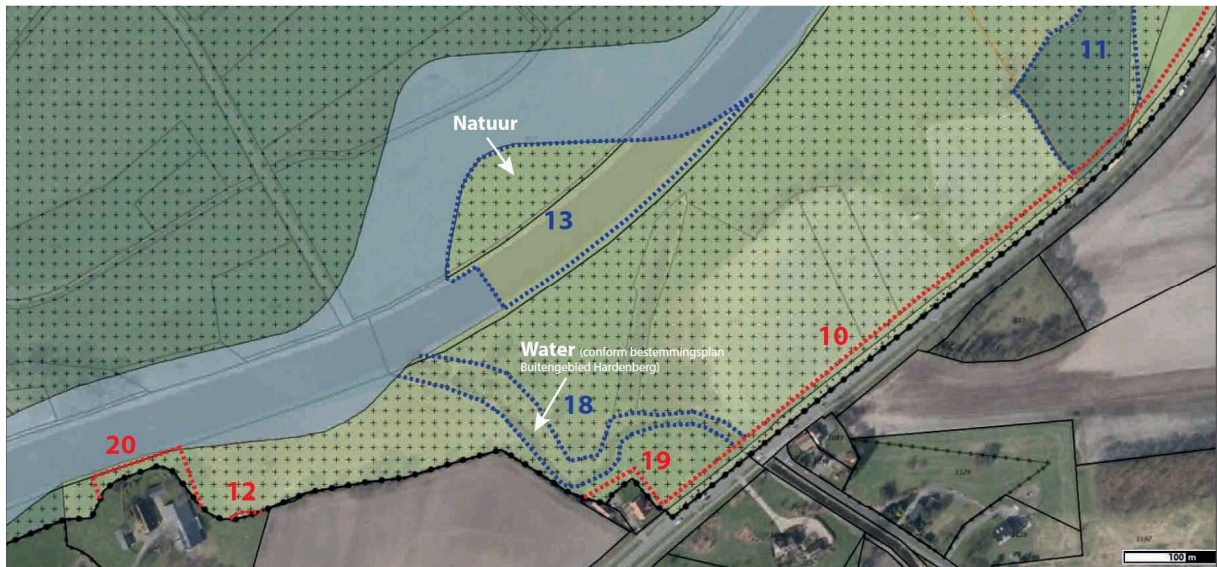
1. Aansluiten op begrenzing 'Beheersverordening Hardenberg-Wonen'.
2. Kadastrale grens volgen.
3. Aansluiten op begrenzing 'Beheersverordening Hardenberg-Wonen'.
4. Aansluiten op begrenzing 'Beheersverordening Hardenberg-Wonen'.
5. Ingesloten gedeelte omzetten naar 'Agrarisch'.
6. Kadastrale grenzen volgen voor de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Natuur'.
7. Ingesloten gedeelte omzetten naar 'Agrarisch'.
8. Kadastrale grens volgen (talud en parallelweg vallen buiten plangrens).
9. Kadastrale grens volgen (talud valt buiten plangrens).
10. Grens bestemming 'Verkeer' uit het plan 'Buitengebied Hardenberg' volgen.
11. Kadastrale grenzen volgen voor de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Natuur'.
12. Kadastrale grens volgen.
13. Dit gebied moet de bestemming 'Natuur' krijgen.
14. Kadastrale grens volgen.
15. Grens van het pad volgen.
16. Kadastrale grens volgen.
17. Ingesloten gedeelte moet de bestemming 'Natuur' krijgen.
18. Ingesloten gedeelte moet de bestemming 'Water' krijgen.
19. Grens enkelbestemming 'Wonen' volgen.
20. Grens enkelbestemming 'Wonen' volgen.
21. Ingesloten gedeelte moet de bestemming 'Water' krijgen.
22. Grens van de Vecht volgen (het talud heeft een waterbestemming)
23. De woonbestemming buiten het plangebied laten, zodat het perceel de woonbestemming behoudt.

I. Regels archeologie

De dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 2', 'Waarde – Archeologie 4' en 'Waarde – Archeologie 5' eisen een aanlegvergunning (officieel: een vergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden) voor diverse werkzaamheden, zoals het afgraven, ophogen of bewerken van grond met een bepaalde oppervlakte en diepte. Voor verlening is vereist dat er voldoende inzicht is in de archeologische waarden van de grond.

In het kader van dit project wordt archeologisch onderzoek verricht. Daarmee is een vergunningplicht voor de in dit project begrepen werkzaamheden overbodig. Om dit op elkaar af te stemmen wordt in de regels een uitzondering op de vergunningplicht opgenomen voor de archeologisch vrijgegeven werken en werkzaamheden die worden uitgevoerd overeenkomstig het inrichtingsplan. Aan artikel 9.3.2, 10.3.2 en 11.3.2 wordt een onderdeel f toegevoegd, luidend als volgt:

“f. werken en werkzaamheden die worden uitgevoerd overeenkomstig het inrichtingsplan zoals opgenomen in Bijlage 1 en Bijlage 2, voor zover de archeologische waarden van het terrein in voldoende mate zijn vastgesteld.”